

Giulvăzianul

Anul I * Nr. 1 * aprilie 2011 * Publicație a locuitorilor din localitățile: Giulvăz, Crai Nou, Ivanda și Rudna * 4 pagini color

Paste Fericit

Lumina Sfântă de Paște să vă călăuzească în viață, să vă dea sănătate și fericire, putere de muncă pentru a vă împlini visele, liniște în suflet, căldură în inimi și să aveți parte numai de bine.

Sărbători fericite!

Viceprimar Ioan MILOVANOV, consilieri locali Solomon BUTU, Ion CARAIMAN, Ioan GILINGER, Viorel HĂRȚU, Zoran NICOLIN, Maxim PETROV, Cristina PURICE, Gheorghe TOTAN, Doru TRIF, Alexandru ZAHARIA

Sfintele sărbători de Paști să vă aducă liniște și pace, sănătate, bucurii și fericire. Să aveți puterea să fiți mereu mai buni, mai plini de dragoste, iar lumina sfântă să coboare în casele și în sufletele voastre.

Hristos a înviat!

Primar,
Florentin
Gheorghe CRISTEȚI

Iubiți credincioși

“Veniți toți în casa Domnului și să spunem împreună: Cea ce pe lemn Te-ai răstignit și din morți ai înviat, curățește păcatele noastre”

Să întâmpinăm praznicul Învierii Domnului cu gândul că începem o nouă viață atât sufletească, cât și trupească. Hristos cel înviat a ridicat puterea morții și a păcatului din ființa noastră și ne-a chemat la o viață nouă. Prin puterea exemplului Său, prin bogăția harului Său, prin căldura iubirii

Sale și prin tot ceea ce ne dăruiește, El ne oferă puțința învierii și ne deschide drumul spre mântuire.

Pe lângă harul Său, Iisus Domnul ne cere ca în candelă sufletului nostru să adunăm undelemnul credinței și al faptelor bune, să fim pilde vii pentru semenii noștri, să fim ajutorii zidirii unei lumi noi în care să nu mai fie vrajbă și neînțelegeri.

Preot paroh
Cornel Bercea

- continuare în pagina 3 -

Iubiți frați creștini

Prin îndurarea Lui Dumnezeu, ne aflăm și în acest an în preajma sărbătorilor de Paști. Fie ca Bunul Dumnezeu să vă umple inimile de bucurie și o deplină pace și armonie să stăpânească în fiecare familie.

Cu ocazia acestor sărbători, suntem chemați împreună să ne aducem aminte de patimile și moartea Domnului Isus Hristos, să recunoaștem că acesta a fost prețul prin care am fost răscumparați și să mărturisim cu bucurie că Hristos a înviat și este viu în veci!

Cu respect,
Cădărean Vasile
Biserica Penticostală Giulvăz

Programul Rugilor din Giulvăz, Rudna, Crai Nou și Ivanda

Continuând tradiția, și în acest an Primăria și Consiliul Local Giulvăz vor susține or-

ganizarea sărbătorilor de Rugă în cele patru localități ale comunei. Programul va fi, de asemenea, cel obișnuit în ultimii ani: între orele 19-24 muzică populară și joc la Căminul Cultural, iar după ora 24 – discotecă.

Rugile se vor desfășura astfel: La Giulvăz – de Sfintele Rusalii, la 12 iunie, la Rudna – în 7 iulie, la Crai Nou – de Sfântul Ilie Tesviteanul, la 20 iulie, iar la Ivanda în 26 iulie.

Realizări și proiecte din comuna Giulvăz

Interviu acordat de primarul comunei, domnul Florentin Gheorghe Cristeți

A fi primar, edil ori staroste, adică acel care conduce destinele unei colectivități, nu e întotdeauna cel mai simplu

lucru. Dimpotrivă! De multe ori, această funcție îți cere multă răbdare, stăpânire de sine, tărie de caracter și, mai ales, multă putere de a renunța... Puterea de a renunța ca individ la propriile interese și a te pune în slujba obștii.

Primarul comunei Giulvăz, Florentin Gheorghe Cristeți, este un om dintr-o bucată, debordând de energie și într-o continuă mișcare. Dacă ar fi să-l caracterizezi în câteva cuvinte, acestea ar fi «un om de acțiune»!

- continuare în pagina 3 -

Activitate bogată pentru învățăceii din Giulvăz

În anul școlar 2010/2011 elevii școlii noastre au participat la diferite activități școlare și extrașcolare. Astfel, am par-

ticipat la «Punțile prieteniei», proiect desfășurat în parteneriat cu Liceul Teoretic Peciu-Nou și Școala cu clasele I-VIII Parța și care a constat în activități lunare pe tot parcursul anului școlar: serbări, întruniri, excursii la Cetatea Alba-Iulia, la Peștera Urșilor și la Dunăre. De asemenea, elevii noștri au par-

ticipat la proiectul local «O săp-tămână cu Eminescu», sponsorizat de Consiliul Local Giulvăz. Copiii s-au angrenat în proiectele legate de sărbătoarea Crăciunului și sărbătorile Pascale, pentru care au pregătit expoziții tematice, la concursurile internaționale «Cu Europa la joacă», «Micul creștin» și «Voinicelul».

În cadrul proiectelor inter-județene și locale, în parteneriat cu alte școli, s-au marcat zilele de 1 și 8 martie. Nu în ultimul rând, am participat la acțiuni dedicate lumii poveștilor și la proiectul cu finanțare europeană «Logo viața – Să mâncăm sănătos».

prof. Gabriela VODĂ

Un gând pentru mama

În perioada 28 februarie - 7 martie 2011, la ȘCOALA CU CLASELE I-VIII Giulvăz s-a desfășurat proiectul educațional UN GÂND PENTRU MAMA, inițiator profesor Minodora Monica Bercea.

Prin activitățile inițiate, proiectul și-a propus să descopere povestea mărtișorului și să releve semnificația și importanța zilei de 8 Martie. La activități au participat elevi din clasele V-VII. Atelierele de lucru au avut ca tematică organizarea unei expoziții, confecționarea de felicitări, concurs de creații literare și discuții pe marginea semnificației zilei de 1 Martie și 8 Martie.

S-au remarcat prin creațiile lor elevii: Cristina Pistol (a V-a), Cristian Preda (a V-a), Angelica Apro (a VI-a), Roxana Marincu (a VI-a), Casandra Sofroni (a VI-a), Laurențiu Bereneanțu (a VII-a), Abel Aioanei (a VII-a) - creație literară, Natanael Ioschici și Casandra Sofroni (a VI-a) - creație artistică. **M. BERCEA**

Mama

Mama! Ce cuvânt înălțător! Ce sentiment de dragoste ne învăluie sufletul și un chip sfânt ne apare în fața ochilor atunci când îl rostim.

O privire caldă și ocrotitoare ne urmărește fiecare pas al vieții, cu siguranța că orice greșeală va fi imediat îndepărtată. Atunci când ne simțim nesiguri, când ne este frică, când ne este foame, când supărarea ne apasă, vrem ca lângă noi să fie mama și să ne aline cu vorba-i lină, să ne sărute pe frunte și să ne spună doar: „Mama, te iubeste!” sau doar e de ajuns să te așezi în brațele ei și tot necazul dispăre.

Roxana MARINCU, clasa a VI-a

Un gând pentru mama

Atâtea nopți la rândul n-ai dormit,
Stând lângă patul meu m-ai îngrijit,
Și -atâtea nopți la rând tu te-ai rugat,
Să cresc mare și să fiu un om adevărat.

Cât bine în viață mi-ai făcut,
Cât pentru mine tu ai suferit,
Te-ai străduit și bine m-ai crescut,
Să fiu băiat mare, harnic și cinstit.

Îți mulțumesc de grija ce mi-ai purtat,
Îți mulțumesc de tot ce mi-ai făcut.
Îți mulțumesc că m-ai îmbărbătat,
Atunci când eram slab și jos căzut.

Abel Aioanei, clasa a VII-a

Vulturii continuă tradiția fotbalistică din Giulvăz

Fotbalul se joacă la Giulvăz, în mod organizat, încă din anii '60. Vulturii au fost, mai mereu, prilej de mândrie pentru locuitorii așezării, chiar dacă nu au jucat niciodată mai sus de Campionatul Județean. Cu toate acestea, cei care au îmbrăcat de-a lungul anilor echipamentul formației au încercat să-și reprezinte cu cinste comunitatea. Ca mai toate echipele de fotbal sătești, și Vulturii a trecut printr-un moment de cumpănă. Din 1995 și până în 2007, activitatea la club a încetat, sportul-rege devenind în această perioadă doar un prilej de a depăna amintiri despre vremurile petrecute pe dreptunghiul verde. Așadar, în 2007, primarul Gheorghe Florentin Cris-

teți, împreună cu un grup de tineri inimoși, au hotărât să repună Giulvăzul pe harta fotbalistică a județului. Au reînființat echipa și au pornit-o de jos, din Promoție. Anul următor, chiar dacă numai pentru un sezon, Vulturii au evoluat în Campionatul Județean. Revenirea în promoție a durat încă un an, la capătul căruia s-a reușit o nouă promovare. Campionatul de față, cel care se va încheia în vară, pare, din nou, o piatră de încercare pentru suporteri și jucători, pentru că linia de clasament a echipei nu e tocmai strălucită. Primarul, însă, optimist, afirmă că echipa se poate salva de la retrogradare, însă este necesară și de sprijinul și susținerea publicului, care este invitat să vină în număr cât mai mare la jocuri, pentru a-i încuraja pe «vulturi». Afirmările edilului nu par lipsite de temei, dacă e să ne luăm după primele evoluții ale formației în returul campionatului: o victorie scurtă, 1-0 cu Parța, echipa de pe locul

trei, un egal cu Foeni și o înfrângere la limită, 1-2, în fața liderului clasamentului, echipa din Gătaia, pe terenul acesteia. Așadar, Vasile Petrovan, antrenorul echipei, și tinerii ei componenți (majoritatea din comună și care dau o medie de 23-24 de ani lotului) au de lucru pentru atingerea obiectivului, însă speranțele există și rămân intacte.

Cel mai mare drucker, primarul!

Primarul Gheorghe Florentin Cristești este un om care știe cu ce se mănâncă fotbalul. A jucat în tinerețe, la echipe din Timișoara, dar și la Vulturii Giulvăz, iar acum, rămânând un pasionat al fotbalului, se ocupă de tot ce ține de buna desfășurare a activității la club.

Împreună cu Primăria și Consiliul Local, asigură cheltuielile legate de deplasări, echipamente sau achitarea baremurilor de arbitraj, dar și de starea bazei sportive din comună. Astfel, Primăria s-a implicat în construirea vestiarelor și îngrădirea terenului de joc, condiții fără de care nu s-ar fi putut obține licența pentru Campionatul Județean. Sunt investiții care așteaptă acum să fie răsplătite de actorii din teren. Actorii despre care primarul, poate și puțin subiectiv (că doar și el a fost, pe vremuri, «vultur»), are doar cuvinte de laudă: «Sunt tineri care promit la echipă, dar depinde numai și numai de ei să evolueze ca sportivi și să ajungă să joace în eșaloane superioare. Noi am vrea ca de la Giulvăz să plece jucători spre fotbalul mare și să avem și noi prilej de mândrie datorită lor».

Trofee pentru sportul giulvezean

În biroul primarului, la loc de cinste, stau două cupe obținute de sportivii din Giulvăz. Astfel, în panoplia edilului stau trofeul primit pentru ocuparea primului loc la ediția întâi a Cupei Transfrontaliere la fotbal, obținută de Vulturii, și cea pentru câștigarea aceleiași poziții la competiția handbalistică desfășurată pe Colegiul X Deta.

Baronii de la Rudna

În anul 1781, domeniul Rudna a fost cumpărat de Teodor Iancovici de Mirievschi (cărturar sârb și director al școlilor din Banat) și Iovan Nikolici (provenit dintr-o familie influentă din apropierea orașului Osijek care a făcut avere după ce a aprovizionat cu vite armata habsburgică în timpul deselor războaie ruso-turce din secolul al XVIII-lea). După ce Mirievschi a plecat în Rusia, pentru a reforma sistemul de învățământ de acolo, la rugămintele împărătesei Ecaterina a II-a, Iovan Nikolici a intrat în posesia pământurilor și a conacului de la Rudna (construit la sfârșitul secolului al XVIII-lea), cumpărând de la soacra lui Mirievschi, Natalia Socolovici. Urmașul său, Iovan Nikolici II, a primit din partea Curții de la Viena titlul de baron. Iovan Nikolici nu a avut urmași, dar l-a înfiat pe Iovan Belcici, care s-a căsătorit cu fiica cneazului Serbiei, Elisabeta Obrenovici. Aceștia au avut patru fii, dintre care Feodor a fost guvernator al Bosniei și Herțegovina între anii 1882-1886.

Ultimul baron Nikolici a părăsit definitiv România în anul 1919. Conacul a ajuns apoi proprietatea avocatului Lighezan, care l-a deținut până la instalarea comuniștilor. Aici a fost mai întâi o unitate de grăniceri, apoi sediu de CAP, în timp clădirea căzând în degradare.

Colegiul de redacție

Director fondator: Florentin Gheorghe CRISTEȘI
Redactor-șef: Raluca BALOG
Redactor-șef adjunct: Gavril CRISTE
Redactori: Daniel BUZATU, Vasile PETROVAN, Monica Minodora BERCEA
Publicație editată de Primăria și Consiliul Local Giulvăz

Realizări și proiecte din comuna Giulvăz

Interviu acordat de primarul comunei, domnul Florentin Gheorghe Cristeți

- continuare din pagina 1 -

Vorbind despre infrastructură, cum stați cu drumurile?

Până acum am reușit să pietruim drumurile din cele patru localități - Giulvăz, Rudna, Crai Nou și Ivanda, urmând ca în

această perioadă să mai facem doar întreținerea lor la zi. De asemenea, am realizat un drum în centrul de comună în lungime de 1.100 de metri, care a fost asfaltat în anul 2009, și care face legătura cu toate străzile din localitatea noastră, acest drum fiind «botezat» de mai tinerii locuitori ai comunei noastre «DN 1». Tot în acest an vom continua lucrările cu încă un kilometru de drum asfaltat, urmând ca în anii următori să asfaltăm toate străzile din Giulvăz.

Am realizat totuși în Rudna și Crai Nou, în suprafață totală de 8.400 de metri pătrați în anul care a trecut, același lucru urmând să se întâmple, în perioada care vine, și în Giulvăz și Ivanda. Pentru anul 2012 avem prevăzută continuarea realizării unor astfel de tratamente în Rudna și Crai Nou.

Ce ne puteți spune despre alimentarea cu apă?

Serviciul de alimentare cu apă a fost concesionat către Aquatim Timișoara și există rețele în Giulvăz, Ivanda și Rudna. În Rudna, anul trecut, s-a făcut o extindere de rețea de 1,5 kilometri, iar în acest an vom continua extinderea ei pe încă trei kilometri. Pentru localitatea Giulvăz este depus un proiect pentru rețea de apă și canalizare pe măsura 322 - fonduri europene -, proiect declarat eligibil, în acest moment fiind pe lista de așteptare a finanțării. Pentru localitatea Crai Nou suntem pe lista de așteptare

a fondurilor guvernamentale pentru rețeaua de alimentare cu apă.

Scolile au fost prinse pe agenda dumneavoastră de lucru?

Desigur, vă pot spune că la Giulvăz s-a făcut o școală nouă pentru clasele I-IV, cu șase săli de clasă, grup sanitar modern, centrală de termoficare și clasă profesorală, totul cu fonduri PHARE. Lângă această clădire s-a ridicat o sală de educație fizică modernă, realizată din fonduri guvernamentale, prin Compania Națională de Investiții (CNI) București, dotată cu patru grupuri sanitare și încălzire centrală. Pot să spun că această sală este prima din țară la care încălzirea apei se face cu panouri solare, în acest fel reducându-se foarte mult cheltuielile de întreținere. Pe terenul de 20/10 metri se pot practica voleiul, tenisul cu piciorul, fotbalul sau tenisul de masă, iar ca dotări avem aparate pentru exerciții de forță și fitness. Lângă sală și școală s-a amenajat și un teren de minifotbal și volei cu gazon de iarbă naturală, urmând ca în acest an să-l dotăm și cu o instalație de nocturnă, pentru a fi folosit și după căderea serii.

Tot în Giulvăz, la Școala cu clasele V-

VIII s-a refăcut rețeaua de încălzire centrală pe lemne și s-a cumpărat un cazan de putere mai mare și de calitate superioară.

La toate școlile au fost făcute reparații curente și s-au instalat geamuri termopan, s-au construit grupuri sanitare moderne. Aceste lucrări nu le-am putut realiza în localitatea Ivanda, unde școala funcționează într-o clădire pentru care plătim chirie la Biserica Ortodoxă Sărbă, deci nu putem face investiții. Oricum, din toamnă, elevii din clasele I-IV din Ivanda vor învăța la școala

din Giulvăz, transportul înspre și de la școală urmând a fi asigurat cu microbuzul școlar.

La școala din Crai Nou au fost alocate fonduri de la bugetul local, în 2011, pentru reparația interioarelor, a parchetului și zugrăvelii interioare.

La grădinițele din Giulvăz și Crai Nou s-au amenajat parcuri pentru copii, cu diverse jucării și aparatură specifică preșcolarelor.

Ce ați reușit să faceți pentru cultură, culte și sănătate?

Am amenajat căminele culturale. Anul trecut s-au făcut reparații interioare la căminele din Giulvăz și Rudna. La căminul cultural din Giulvăz s-a amenajat și o scenă în aer liber, pentru rugă, nunți și botezuri.

În ceea ce privește lucrările noi, pot să spun că în acest an se vor turna platouri betonate pentru dans la toate căminele din localitățile comunei noastre, iar acest lucru se va întâmpla înaintea sărbătorii rugii din fiecare localitate. Tot în acest context, mai amintesc că în cadrul căminului cultural din centrul de comună va fi amenajată Biblio-

teca Comunală, care va primi numele lui Ioan Dula Giulvăzanul, fost redactor la Radio Timișoara și scriitor, fiu al satului. Radio Timișoara și Clubul Leo ne-au donat până acum peste 5.000 de volume carte, urmând ca în perioada următoare să ne mai doneze încă 5.000 de titluri.

Cu sprijinul Primăriei, prin hotărâri de Guvern, bisericile din Giulvăz au primit și ele fonduri, cu ajutorul domnului deputat Gheorghe Ciobanu. Astfel, biserica din Giulvăz a primit 450 de milioane de lei

vechi, iar cea din Crai Nou - 200 de milioane. Anul acesta biserica ortodoxă sârbă din Ivanda și cea ortodoxă din Giulvăz vor primi câte 150 de milioane de lei vechi, pentru lucrări de reparații interioare, înlocuirea geamurilor și a acoperișurilor.

Deoarece dispensarele de pe raza comunei noastre funcționează în regim privatizat, Primăria a oferit un spațiu pentru un punct de lucru la Crai Nou, în incinta căminului cultural. Același lucru îl vom face și la Ivanda, după încheierea lucrărilor de modernizare ale căminului cultural.

Ce proiecte de viitor aveți?

La capitolul proiecte de viitor se înscrie drumul Giulvăz - Rudna - Crai Nou, construit prin fonduri SAPARD în anul 2004, drum pe care am reușit să-l cuprindem în planul de 10.000 de kilometri de străzi al Guvernului României, avizat la Ministerul Dezvoltării. Prin acest proiect va fi turnat un strat de asfalt de opt centimetri pe toată suprafața acestui drum. Așteptăm doar finanțarea. În acest scop, am fost zilele trecute la București, unde am obținut aprobările necesare. M-am interesat, cu acest prilej, și de aprobările pentru modernizarea tuturor străzilor din localitatea Giulvăz, iar pentru anul acesta avem alocate fonduri pentru asfaltarea unui kilometru de străzi în centrul de comună. În decursul acestui an se va continua repararea străzilor pietruite, acolo unde se va impune. Nu în ultimul rând, în funcție de fondurile care ne vor fi alocate în bugetul local și de ofertele mai multor firme, vom construi cișmele stradale.

**A consemnat,
Petru Vasile TOMOIAGA**

Catehizarea copiilor la Biserica Ortodoxă

În cadrul proiectului național HRISTOS ÎMPĂRTĂȘIT COPIILOR se desfășoară orele de catehizare a copiilor, coordonați de către preotul paroh Cornel Bercea și profesor

Minodora Monica Bercea. Angelica Apro (a VI-a), Daniela Dull (a VI-a), Traian Alb (a VI-a), Laurențiu Bereneanțu (a VII-a), Alin Iancov (a VII-a), Gabriel Cristeți (a VII-a), Lăcrămioara Spătaru (a VII-a), Andrei Palko (a VII-a).

Minodora Monica Bercea. Angelica Apro (a VI-a), Daniela Dull (a VI-a), Traian Alb (a VI-a), Laurențiu Bereneanțu (a VII-a), Alin Iancov (a VII-a), Gabriel Cristeți (a VII-a), Lăcrămioara Spătaru (a VII-a), Andrei Palko (a VII-a).

Minodora Monica Bercea. Angelica Apro (a VI-a), Daniela Dull (a VI-a), Traian Alb (a VI-a), Laurențiu Bereneanțu (a VII-a), Alin Iancov (a VII-a), Gabriel Cristeți (a VII-a), Lăcrămioara Spătaru (a VII-a), Andrei Palko (a VII-a).

A.B.

Iubiți credincioși

- continuare din pagina 1 -

Să îndeplinim cuvintele Apostolului: „Iubiți-vă unul pe altul. Fiți toți într-un gând împreună pătimitori, iubitori de frați, îndurați, smeriți, nerăsplădind răul cu rău sau ocară cu ocară, ci dimpotrivă, binecuvântând, căci spre aceasta ați fost chemați ca să moșteniți binecuvântarea. Purtați-vă cu cinste între neamuri, pentru ca privind faptele voastre cele bune să ajungă toți la preamărirea lui Dumnezeu”.

De Învierea Domnului, să ne rugăm pentru împlinirea acestor dorințe și să le sprijinim din toate puterile noastre. Să contribuim și noi la înfăptuirea unei lumi în care să nu mai existe neînțelegeri ci dragoste și pace.

Cu speranța că acest cuvânt părintesc va fi citit de fiecare cu înțelepciune și căldură și va fi un îndreptar pentru creștinească petrecere și dreaptă cinstire a praznicului Învierii de către fiecare, Parohia Ortodoxă Română Giulvăz, prin preotul paroh, transmite credincioșilor ca Învierea Domnului nostru Iisus Hristos să aducă în casele voastre pace liniște și sănătate.

Fie ca lumina Învierii să lumineze viața și gândurile tuturor!

**Preot paroh
Cornel Bercea**

Conform Hotărârii nr. 41 din 30 martie 2011 de completare a Hotărârii nr. 32 din 27 august 2008 a Consiliului Local al Comunei Giulvăz referitoare la obligațiile agenților economici, instituțiilor publice și a cetățenilor în gospodăria, întreținerea și curățenia localităților aparținătoare comunei și constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor, cetățenii din Giulvăz au obligația de a încheia contracte cu operatorul de salubritate desemnat de Primărie. Nerespectarea obligațiilor prevăzute de această hotărâre poate însemna amenzi usturătoare pentru buzunarul fiecăruia dintre noi. Acest lucru este necesar în primul rând pentru a avea o comună curată, dar și pentru a ne alinia la standardele de mediu impuse de Uniunea Europeană.

anunt

Starea civilă

Conform informațiilor furnizate de compartimentul stare civilă din cadrul Primăriei Giulvăz, în primele trei luni ale acestui an s-au înregistrat două căsătorii - Remus Pașca cu Mărioara Giurița și Triva Novacovici cu Daniela Gheorghe.

Casă de piatră!

Tot în această perioadă s-au înregistrat 13 decese. Au plecat dintre noi Nicolae Raica (Giulvăz - 88 de ani), Teodor Marintescu (Peciu Nou - 43 de ani), Elena Iute (Giulvăz - 79 de ani), Floare Lazarov (Crai Nou - 87 de ani), Flarea Ghergheli (Crai Nou - 85 de ani), Marie Jebelean (Giulvăz - 87 de ani), Salvina Samant (Rudna - 70 de ani), Iulia Prejbeanu (Giulvăz - 74 de ani), Iosif Kanalas (Rudna - 80 de ani), Octavian Vasion (Rudna - 61 de ani), Milivoi Baniș (Rudna - 69 de ani), Ștefan Simon (Ivanda - 56 de ani), Ana Jebelean (Giulvăz - 81 de ani), Ana Tărtăreanu (Giulvăz - 71 de ani).

Odihnească-se în pace!

Giulvăz – ieri și azi

În anul 1355, localitatea este atestată documentar drept pusta Guhlueș. În conscrierea austriacă din anul 1717 se arată că Giulvăzul este locuit, aparținând de districtul Ciacova, cu 27 de case, în timp ce Rudna avea 30 de case, iar Ivanda – 40. Școala din Giulvăz este atestată documentar în anul 1776. În anul 1784, populația sârbă din Ivanda este mutată, în locul ei fiind colonizată

populație germană. În anul 1838, domeniul Giulvăzului este proprietatea lui Constantin Dadan (Dadany). Naum Dadan (Dadany) a luptat ca general în armata austriacă în bătălia de la Zenta (1716), împotriva turcilor, și a primit în dar domeniul Giulvăz, de 1.400 de hectare. Familia Dadan era de origine românească, din Macedonia grecească. În anul 1887 se înființează corul bărbătesc din Giulvăz. În anul 1909, noul proprietar al Giulvăzului, contele Kinsky, parcelează domeniul pentru vânzare către săteni. Între anii 1919-1921 are loc un schimb de populație sârbă din Rudna, cu populație românească din Banatul Sârbesc. Între anii 1924-1926 este înființată localitatea Crai Nou, prin colonizare cu români din Banatul sârbesc și moși din Munții Apuseni.

Comuna Giulvăz numără astăzi peste 3.000 de locuitori, repartizați în cele patru localități: Giulvăz, Ivanda, Rudna și Crai Nou. În comună există 1.079 de clădiri, 1.103 locuințe și 998 de gospodării.

Suprafața totală a comunei însumează peste 9.500 de hectare, dintre care peste 7.000 reprezintă teren arabil și aproape 2.500 hectare pășuni și fânețe. Buni gospodari, giulvăzani cresc preponderent păsări, aproape 17.000 și ovine, peste 13.200 de capete. Gospodării din comună mai cresc peste 1.100 de porci și 530 de bovine.

Dintre tipurile de culturi predomină grâul, în anul trecut fiind cultivate 2.100 hectare, urmate de porumb și floarea soarelui cu câte 1.000 hectare fiecare și peste 200 hectare de cartofi.

Ioan Dula Giulvăzanu, onorat de comunitatea locală

Unul dintre pionierii postului Radio Timișoara, Ioan Dula Giulvăzanu, s-a născut în comuna al cărui nume l-a purtat, la 12 decembrie 1941. Liceul l-a urmat la Timișoara, în Fabric, la «Vicențiu Babeș», absolvind în 1959. A făcut apoi Facultatea de Filologie la actuala Universitate de Vest, secția româno-germană. A debutat în publicistică în anul 1962, cu anchete sociale și cronici apărute în «Drapelul roșu». În 1975 a trecut la secția Actualități a postului de radio Timișoara. După întreruperea programelor

postului, în 1980, a trecut la Biblioteca Județeană Timiș. A revenit la microfon după 22 decembrie 1989, ajungând șef al secției Actualități. A publicat volumele «Stanțe solitare» (1989) și «Uimitoarea plecare» (1996). A trecut la cele veșnice în 5 ianuarie 1997. În semn de recunoaștere a activității sale și a faptului că nu și-a uitat niciodată locurile natale, Biblioteca Comunală de la Căminul Cultural din centrul de comună va purta numele lui Ioan Dula Giulvăzanu. (A.B.)

Hristos a înviat!

**Hristos a Înviat! Ce vorbă Sfântă!
Îți simți de lacrimi calde ochii uzi
Și-n suflet parcă serafimii-ți cântă
De câte ori creștine o auzi.**

**Hristos a Înviat în firul ierbii,
A înviat Hristos în Adevăr;
În poienița-n care zburdă cerbii,
În florile de piersic și de măr.**

**În stupii de albină fără greș,
În vântul care suflă mângâios
În ramura-nflorită de cireș
Dar vai, în suflet și-nviat Hristos?**

**Ai cântărit cu mințea ta creștine
Cât bine ai făcut sub cer umblând,
Te simți măcar acum pornit spre bine
Măcar acum te simți mai bun, mai blând?**

**Simți tu topită-n suflet vechea ură?
Mai vrei pieirea celui plin de Har?
Ți-ai pus zăvor pe bârfitoarea-ți gură?
Iubirea pentru semeni o simți jar?**

**O, dacă-aceste legi de-a pururi sfinte
În aur măcar azi te-au îmbrăcat
Cu serafimii-n suflet imn fierbinte
Ai drept să cânti: Hristos a Înviat!
Vasile MILITARU**

Obiceiuri de Paște

Pasca

Se coace numai o dată pe an, de Sfintele Paști. Ea are o formă rotundă, la mijloc o cruce și este împodobită pe margini cu aluat împletit. Pasca este simbolul trupului lui Hristos. Cel care se dă nouă pentru iertarea păcatelor, cel care se jertfește. De aceea, ea se și taie pe masă, dar se și rupe, gest care amintește de frângerea pâinilor, cele cinci, cu care sunt săturați mii de oameni, căci o astfel de hrană spitală nu se isprăvește niciodată. Gestul acesta amintește, deopotrivă, de Nunta din Căna Galileii. Dar și de ultima cină a lui Hristos cu discipolii, Căna cea de taină, atunci când Iisus, cel care se pregătește să se împartă El însuși lumii, ia în mâinile Sale pâinea și o rupe, iar apoi o dăruiește apostolilor spunându-le foarte limpede că «acesta este trupul Meu». Împreună cu vinul, care, aidoma cu spiritul sacrificiului pâinii, este cum spune, încă o dată, Iisus, «sângele Său».

Mielul

Îl reprezintă pe Iisus Hristos care s-a jertfit pentru păcatele oamenilor și a murit asemeni unui miel nevinovat. Ca semnificație, este frate bun cu Iepurașul. Acesta este un vechi simbol german care provine de pe vremea festivalurilor păgâne. El simbolizează fertilitatea, primăvara. Ultima săptămână a postului Paștelui este cea mai importantă perioadă. Ea trebuie folosită pentru căință și

comemorare. Tot atunci sunt pregătite și bucatele de Paști. Până de Înviere, toată casa fiecărui creștin trebuie să fie curată și bucatele să fie gata. În seara de Înviere, conform tradiției, toată lumea merge la biserică pentru a participa la slujbă și pentru a lua lumină. La sfârșitul slujbei, preotul împarte tuturor sfintele paști, adică pâine sfințită, stropită cu vin și cu aghiazmă. Familia se întoarce spre dimineață de la biserică și gustă mai întâi ouăle și pasca, acelea care au fost sfințite, pe urmă celelalte bucate.

Apă vie de la Ivanda

Izvorul de apă minerală de la Ivanda – unul de suprafață – a fost folosit multă vreme, datorită calităților sale curative. Apa de aici era recomandată în tratarea bolilor de stomac, cum ar fi gastrita și ulcerul. Calciul și magneziul din apă i-au atras aici, de-a lungul vremii, chiar și pe grozii de la Budapesta și pe nobilii de la Curtea Imperială vieneză, care alegeau să fie oaspeți ai domeniului baronului Ignatie Csavossy. Izvoarele cu ape minerale sulfatate, clorurate, sodice, magneziene din Ivanda au fost valorificate pe plan local ani la rând. O dată cu venirea comuniștilor și construirea CAP-urilor în apropiere, calitatea apei de la Ivanda a avut de suferit. Izvorul, cunoscut în perioada interbelică sub numele de Magus) nu a mai fost repus niciodată în funcțiune.

Arhimandritul Romanului, fiu al satului Crai Nou

Satul Crai Nou a fost înființat între anii 1924-1926, pe teritoriul localității Rudna, de către români provenind din Ardeal și Banatul sârbesc. Deși mulți ardeleni au plecat, neadaptându-se la traiul de la câmpie, o parte dintre ei au rămas. Printre ei s-a numărat și familia Jeflea, originară din satul cu același nume din județul Alba. La Crai Nou și-a trăit copilăria Antonie Jeflea, care s-a atașat, de mic, de biserica din sat, căreia paraclisier i-a fost vreme de 11 ani. Copil fiind, Antonie a fost atras de viața monahală și de câte ori avea ocazia mergea să se roage la mănăstirea Timișeni-Șag.

La recomandarea părintelui stareț Timotei, de la mănăstirea Hodoș-Bodrog de lângă Arad, Antonie a ajuns la mănăstirea Secu. Aici a început drumul spre călugărie, sub îndrumarea preafericitului părinte Cleopa. Mănăstirea l-a purtat în școală, după liceul sanitar urmând Seminarul Teologic, Facultatea de Drept și Facultatea de Teologie. A fost călugărit la mănăstirea Cetățuia din Iași, a fost secretar al lăcașului și a trăit în preajma părintelui Teofan, al cărui discipol a fost. Din anul 1995, odată cu redeschiderea așezământului monahal de la Giurgeni, protosinghelul Antonie Jeflea a devenit stareț al mănăstirii. În 2007, Prea Cuviosul Antonie Jeflea, despre care un ziar din Iași scria că este un bănațean care și-a găsit liniștea în Moldova, a devenit arhimandrit în Episcopia Romanului.